

FOLK OG LAND

Der hvor loven ender, begynner tyranniet.

William Pitt d. e.

“McCarthyismen” eksisterte lenge før McCarthy

Avsløringen av Sovjets femte-kolonner i U.S.A. har gått sin gang lenge før McCarthy selv kom til Washington i 1950 og holdt sin sensasjonelle tale i kringkastingen, der han slo alarm i forbindelse med den røde infiltrasjon i statens styre.

Bortsett fra den verdensomspennende sensasjon som russeren Gouzenko ved sovjetambassaden i Ottawa i sin tid forårsaket med sine spion-avsløringer, er det neppe noe som har vakt større røre i Sambandstatene enn avsløringen av sovjetagentenes virksomhet innen filmverdenen og som ga Hollywood oppnavnet «Little Moscou», — så meget mere som disse avsløringer kom fra en av Hollywoods og Broadways egne favoritter, forfatteren Myron C. Fagan, irsk-amerikaner og katolikk.

Den røde invasjon i filmmetropolen tok til for alvor i 1934—35 årene, da de anti-nazistiske emigranter fra Tyskland begynte å strømme inn. Om denne invasjon skriver FBI's sjef J. Edgar Hoover blant annet:

... amerikanske kommunister åpnet offensiven i 1935, da de sendte ut et opprop om å konsentrere angrepet på Hollywood...

Kommunistenes aktivitet i Hollywood har vært meget virkningsfull... partiet er tilfreds og meget fornøyet når det har lyktes å smugle inn i filmen om bare en linje, en

God påske

ønsker vi alle våre venner rundt om i landet.

FOLK og LAND

scene eller en tendens som er overensstemmende med den kommunistiske lære, og særlig hvis de kan hindre anti-kommunistiske tendenser i filmene...

Adolph Menjou, en av de store filmstjerner, har vært blant de fremste i kampen mot kommunist-infiltrasjonen i Hollywood. Men så ble han også gjenstand for press og forfølgelse og truet på livet. Av andre filmstørrelser på den antikommunistiske siden nevnes Fred Astaire, Gary Cooper, Bing Crosby, Walt Disney, Errol Flynn, Clark Gable, Gary Grant, Susan Hayward, Bob Hope, Alan Ladd, David Niven, Maureen O'Hara, Tyrone Power, Ginger Rogers, Mickey Rooney, Red Skelton, Robert Taylor m. fl.

Av de mere aktive på sovjetfronten finner vi Gale Sondergaard, Humphrey Bogart, Orson Welles, Eddie Cantor, Betty Davis, Danny Kaye, Groucho Marx, Gregory Peck, Paul Robeson, Frank Sinatra og Katherine Hepburn, foruten selve toppfiguren Chaplin, som har gjort sveitser av seg.

Typisk for hvordan det arbeides viser følgende historie:

I slutten av 1947 kom der i Amerika ut en bok med tittelen «Vesper i Wien». Det var en virkelighetsskildring fra det okkuperte Wien og viste bolsjevikenes brutale maktutfoldelse.

Omtrent på den tiden var det imidlertid at filmkongen Louis B. Mayer ble innkalt til Washington til forhør i Komiteen for U-amerikansk virksomhet. For å dekke seg mot beskyldningene for kommunistisk virksomhet, fikk herr Mayer den ide å lage en anti-kommunistisk film, og kom over nevnte bok «Vesper i Wien». En av Metro-Gold-

(Forts. side 8).

Verdens mest torturerte mann avslørt som svindler

En av de groveste hetsfortellinger mot tyskerne er avslørt som ren svindel, etter at det amerikanske forlag og forfatteren har tjent store summer.

Les artikkelen på side 6.

Striden mellom Kirke og Stat

«Det skal i dag mere til enn akademisk veltalenhet til å redde kirken.»

Det begynte vel egentlig

tale for ca. 1 år siden og biskop Schjelderups reaksjon mot denne. Det var sikkert glør som lenge hadde ulmet som her fattet ild. Der oppsto imidlertid uro og frykt i sjel og sinn hos mange mennesker i alle lag av befolkningen. Staten fant å måtte ta sin stilling til kirken opp til revisjon. Den vitenskapelig-juridiske undersøkelse ble overlatt til professor Castberg, der, som vi vet, fant ut at staten, populært sagt, er kirkens herre i ett og alt i medhold av såvel Kristian V som Grunnloven av 1814. Og bortsett fra geistlig hold hersker der da viss heller ingen tvil om statens absolutte overhøyhet bokstavelig og juridisk sett. Kirken behøver ikke engang tas med på råd.

Fhv. biskop Berggrav, kirkens våpendrager nr. 1, fant seg beføyet til å trekke blankt. I Juristforeningen møttes man forleden til en drabelig dyst. B.s innlegg var preget av en merkelig blanding av en til Castberg rettet «hei på deg»-tone og en noe uryddig saklighet, — og gjennom det hele, forekom det meg, en undertone av spott over de sty-

(Forts. side 4).

OTTAR HUISE:

Den ekte og den uekte hjemmefront

Den ekte hjemmefront under okkupasjonen var Nasjonal Samling. Dens medlemmer holdt seg hjemme og fant seg i okkupasjonens ubehageligheter. Nasjonal Samling med Quisling i spissen tok på seg den utakknemlige oppgave å ivareta Norges interesser under okkupasjonen og var derfor stadig i strid med okkupasjonen, som forsøkte å utnytte vårt land så meget som mulig til egen fordel. Samtidig var medlemmer av Nasjonal Samling utsatt for snikmord og landet stadig utsatt for sabotasje — handlinger fra den såkalte hjemmefront, hvis medlemmer på den annen side til dels for egen regnings skyld drev økonomiske samarbeide med tyskerne.

Tiltross for at okkupasjonen varte nesten 5 år, og Norge i den tid var stengt fra utenverdenen, var sunnhetstilstanden i landet meget god. Bøndene avbetalte sin pantegjeld med omkring 800 millioner kroner og kommunene betalte også en stor del av sin gjeld. Jernbaner og veier ble bygget m. m. Dessverre ble det også begått en del unødige dumheter. Jeg tenker særlig på straffesaken mot politifullmektig Ellifsen. Quisling og hans menn burde ha holdt seg for gode til å la seg bruke av tyskerne til den slags. De skulle heller ha gått sin vei og overlatt svineriet til tyskerne selv. For Ellifsen burde det ha vært reist en bautasten og ikke for denne Lauritz Sand, som ikke har ofret sitt liv for fedrelandet eller for rett og moral. Eller skulle Lauritz Sand kanskje forestille den ukjente soldat her i landet? Men stort sett var Quislings styre under okkupasjonen etter omstendighetene meget godt. At dette styre har påført landet et tap på et par hundre millioner som påstått av riksadvokaten og godkjent av Høyesterett er ikke gjort sannsynlig.

Den uekte hjemmefront var den av høyesterettsjustitiarius Pål Berg organiserte front, som han var freidig nok til å kalle hjemmefronten. — Jeg vil etter dens forbrytelser å dømme heller kalle den for fremmedfronten eller den engelske front. Man skulle nærmest tro at den var en avdeling under Secret Service. —

Dens mål var å hjelpe England mot tyskerne, øyensynlig uten hensyn til norske interesser. Den påførte nemlig Norge meget større skader enn den voldte tyskerne ved sine stadige drap på medlemmer av den egentlige hjemmefront Nasjonal Samling, ved sine angiverier til engelskmennene av norske kystfartøyer, både store og små, som så ble bombet og torpedert under ledelse av rømte nordmenn i England, hvorved mange reisende nordmenn omkom, ved strandhugg og ved røverier og tyverier i banker og andre steder. Forbryterne rømte ofte til England og Sverige for å berge sitt eget skinn. Asbjørn Sunde og hans medarbeidere, som særlig utmerket seg i å begå snikmord og andre gemene forbrytelser, stod på den tid meget høyt i kurs hos fremmedfrontens ledere, de er nå falt i unåde hos de samme menn etter at det er blitt oppdaget at de driver spionasje for russerne. Fremmedfronten vil nå ikke anerkjenne Asbjørn Sunde som den tilhørende. Men det nytter den nok ikke. Han og hans medarbeideres forbrytelser ble godkjent av fremmedfronten. De er da heller ikke trukket til ansvar av påtalemyndigheten, hvis ledere såvidt jeg vet tilhørte fremmedfronten eller samarbeidet med den. Man kan takke fremmedfrontens ledere for at Asbjørn Sunde m. fl. er kommet ut på forbryterbanen.

Forts. side 8

Herf Kristian Skard
Nasjonal Samling
11. april 1954

FOLK og LAND

Ansv. utgiver og redakteur

Finn Brun Knudsen

Telefon 55 76 56. Postboks 1407.

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5, Oslo — Tlf. 37 76 96

Den fradømte stilling

En lensmann som i 1946 ble fradømt sin stilling, ble den 26. mars frifunnet etter at saken var tatt opp igjen. Frkijent! Men stillingen han hadde skjøttet gjennom mange år og gjennom krigens vanskeligheter — den er forlenget besatt. En annen mann sitter der.

Men det er mange lensmenn og landsmenn her i landet som er i samme stilling som denne uten at de har fått sine saker opp igjen. De er skjøvet ut av sine stillinger, satt på gaten av «gode nordmenn» som heller ikke skammet seg over å innta stillingene deres.

Vi har til alle tider vært vant til å høre om streikebrytere som et foraktelig krapyl, hvis gjerninger var så forferdelige at det ikke kunne tilgis, nei ikke engang i evigheten. De var foredere, de var Judaser.

Etter rettsforfallet i 1945 har vi fått mange slike typer, som har satt seg i besittelse av lensmannsstillinger og andre stillinger til fortrenghet for de rettmessige innehavere, og dette har de gjort uten frykt for å bli stemplet som Judaser.

Det er nå på tide at en rekke slike blir fjernet og at dommene over trofaste tjenestemenn blir kassert, som høyesterettsadvokat Gustav Heber sier om alle dommer over passive NS-folk. Det er som han videre sier nødvendig å rette på de verste uhyrlighetene ved etterkrigsoppgjøret, — og vi tilføyer at det er ikke nok at enkelte saker tas opp igjen, men hele sakskomplekset må tas opp til ny vurdering på grunnlag av den viten som en har i dag og som var glemt eller bortgjemt i den første tiden etter krigens opphør.

At det ikke bare er vi som tenker slik viser den uttalelse som statsadvokaten i Buskerud og Vestfold kom med hvor han sier: «... nær sagt alle landssviksaker kunne gjenopptas dersom vitnene blir avhørt på nytt og får anledning til å endre sine forklaringer.»

Vi begynner å nærme oss den tid hvor man rolig og lidenskapsløst kan begynne å drøfte hva som var rett og riktig og hvor de subjektive ting kan få den plass i bedømmelsen av handlingen som de skal og må etter våre rettsregler.

land fra 1898—1919 og om gruvedriften på kull 1906—1953.

Adolf Hoel regner med å kunne avslutte sitt arbeide i løpet av året 1955, forutsatt at det blir stillet til disposisjon tilstrekkelige beløp slik at han kan benytte kvalifisert hjelp til bearbeidelsen av det foreliggende materiale som er meget omfangsrikt. Dessuten regner han med at det vil medgå en del utgifter til reiser for gransking av arkiver.

Departementet har ført opp kr. 20 00.— for terminen 1954—55 til dette formål.

Adolf Hoel skal skrive Svalbards historie

I stortingsproposisjon nr. 1 under avsnittet om Svalbardbudsjettet fremgår det at Norsk Polarinstitut har gitt Adolf Hoel, tidl. professor og rektor ved Oslo Universitet, i oppdrag å gi en fremstilling av Svalbards økonomiske historie fra århundreskiftet til nå. Arbeidet kommer i det all vesentlige til å handle om okkupasjonene av kullførende

Nedre Solum Demokratiske Kvinnelag har som så mange andre såkalte demokratiske sammenslutninger sendt en protest til presidenten i Sambandstatene mot den påståtte forfølgelse mot spionekteparet Rosenbergs barn.

Og ære være dem for det.

Men — hvorfor protestere mot noe som man vet så lite om, når man her i det demokratiske Norge kan finne utallige eksempler på forfølgelse og utelukkelse av politisk annerledes tenkende?

Hvorfor ikke samle kreftene for å rette på alle de skjellige forhold som består like utenfor stuédøren?

Men det er vel så mye gjevere å sende protester til en president for 150 millioner mennesker enn til en konge for 3 millioner?

IN MEMORIAM:

Oscar

Grundtvig Gundersen

“Poseidon“

Fra Argentina er det i disse dager kommet melding om at en i vide kretser kjent nordmann, Oscar Grundtvig Gundersen, er død. Med Grundtvig Gundersen er et godt, intelligent og kunnskapsrikt menneske gått bort — en fedrelandskjærlig nordmann som hadde våget å gå mot strømmen — en mann som derfor ikke fikk livsmulighet i landet og ble jaget i landflyktighet av den norske presse.

Til det siste forfulgte landsmenn ham på det skammeligste. I Argentina hadde Gundersen funnet ly, og som den glimrende fagskribent og journalist han var, ble han knyttet som fast korrespondent til en av Sveriges største aviser. I et brev til en venn i Norge skrev han like etter ansettelsen: «Det gledeligste er at nå får jeg anledning til å rekke en hjelpende hånd til mange av mine lidelsesfeller her nede.» Og Grundtvig Gundersen hjalp. Det var ikke bare talemåter han for med. Men nettopp derfor var te solskinn kort.

Den norske presseattasje ved legasjonen i Buenos Aires fant det som sin «plikt» å sette en stopper for Grundtvig Gundersens virke som korrespondent. Og det lyktes!

Øyvor Hansson mot staten

Oslo Byrett ved dommer Jens Trampe Broch: «Det forekommer riktignok retten som om sterke grunner taler for å anse staten erstatningsansvarlig dersom en varetektsfange pådrar seg sykdom (eller forverres i sådan) under varetektsfengslingen, og sykdommen (forverrelsen) skyldes feilaktig behandling (eller manglende behandling) av fangen — selv om det ikke skulle foreligge grunnlag for kritikk mot noen enkeltperson i den forbindelse, men så meget mer hvis det skulle være noe å bebreide en eller flere som har hatt tilsyn med varetektsfanger i arresten.»

Fru Øyvor Hansson, som har vært medlem av Nasjonal Samling fra 1933 til den såkalte frigjøring, ble på politisk indikasjon arrestert 30. januar 1945 og satt i varetektsfengsel på Bredtvedt. Etter at hun var blitt meddelt at hun skulle løslates den 11. desember s. å. og i lys stemning forlot dette beryktede sted, ble hun tvertimot av håndfaste uniformerte ført til krets-fengslet i Åkebergveien. Hun

ble løslatt 21. desember 1946.

Fru Hansson mener at hun under den sjikanøst lange og for sakens oppklaring aldeles unødvendige halvannetårige fengsling — og som følge av manglende behandling og pleie med videre pådro seg sykdom og invaliditet og at Staten plikter å yte henne erstatning og oppreisning i den anledning.

Hun har ved Oslo Byrett anlagt sivil søksmål mot Sta-

Vestfold krets

av Forbundet for Sosial Oppreisning holdt lørdag 3. ds. et møte i Tønsberg. Møtelokalet var helt fylt av interesserte kvinner og menn fra fylkets forskjellige distrikter, da distriktets tillitsmann Lars Holt, åpnet møtet og hilste velkommen. Forbundssekretæren kasserte derpå ca. 1 times tid over de aktuelle spørsmål og tok forsamlingen med seg på en rekke felter der Forbundet for nærværende gjør seg gjeldende. Kasseriet etterfulgtes av en spørsmål- og svar-time, hvorunder forbundssekretæren gjorde rede for spesielle spørsmål som de fremmøtte ønsket nær-

mere orientering om. Sammenkomsten ble avsluttet med selskapeleg samvær.

Forbundets reiseseekretær

befinner seg for tiden — etter i lengere tid å ha gjestet våre feller i Telemark — på Hedmark, der han så å si daglig har ledet sammenkomster rundt om i bygdene og holdt orienterende foredrag.

I nær framtid har han planlagt en reise til Bergen og Hordaland.

Reiseseekretæren har mangt og meget å berette om, og det vil være ønskelig om flest mulig tok seg tid til å høre ham.

Neste nummer av Folk og Land kommer den 24. april 1954

Presseattasjeen greide gjennom usannferdig agitasjon og intriger å skremme vedkommende svenske avis, så det ble oppsigelse! Men Grundtvig Gundersen lot seg ikke knekke av mennesker. Han tok fatt som språklærer og greide seg bra helt til det siste.

Under det i norsk presse velkjente merke «POSEIDON» skrev han i årenes løp en mengde artikler om sjømilitære emner. Hans artikler var både saklige av innhold og

glimrende formet. Alt det han skrev om våre hjemlige forhold glødet av fedrelandssinn. Som en rød tråd i alt gikk kravet om et effektivt sjøforsvar. Det fikk ikke Norge. Skuffelsen over dette gjorde at G. G., etter at «Fedrelandslaget» i 1940 ble oppløst, meldte seg inn i Nasjonal Samling.

Vi hans gamle venn vil minnes G. G. som gutten med det lyse sinn og store hjerte.

Klubbkamerat.

ten v/ Justisdepartementet, som var representert ved Regjeringsadvokatens fullmektig, o.r.sakfører Lange-Nielsen.

Byrettens domsslutning var i motsetning til vesentlige deler om domsbegrunnelsen ikke oppmuntrende og lyder:

Den norske stat frifinnes. I saksomkostninger betaler fru Øyvor Hansson innen to uker fra forkynnelsen av denne dommen ett tusen kroner til Staten.

Fru Hansson forberedte og og førte sin sak selv. Hennes innsats var imponerende. Når bortsees fra fruens menneskelig forklarlige affekt ved å se igjen en del plageånder fra fengselstiden — hvorav et par prominente antok en rødfløtt farge under avhøret.

Dommer Trampe Broch administrerte den vanskelige sak mønstergyldig. Hans domsbegrunnelse er en temmelig enestående korrekt gjengivelse av fruens fremstilling. Dette sagt i relasjon til domspraksis i de såkalte «landssvik»-saker.

Vi siterer som eksempel hans gjengivelse av den utvilsomt erstatningsbetingende skandaløse overføring fra Bredtvedt til eneselle i Akebergveien:

«På Bredtvedt led saksøkersken imidlertid under systematisk sulteforing. Herigjennom ble grunnlaget lagt for en beri-berilidelse (som brøt ut etter at hun var kommet til Akebergveien). For øvrig slo saksøkersken seg kraftig ved en anledning da hennes trebunnskøye på Bredtvedt raste sammen. Og hun led også en tid av influensa med høy feber som ingen brød seg om. Men stort sett var hennes helse bra da hun ble overført til Akebergveien.»

«I forbindelse med overføringen fikk saksøkersken imidlertid et psykisk sjokk som ikke kunne unngå å få følger for hennes rent fysiske befinnende. — Saksøkersken hadde nemlig fått høre at hun ville bli løslatt. Hun regnet med å komme hjem til sine innen julen 1945. — 11. desember 1945 fikk hun beskjed om å pakke sine saker.

Evangelisk-Høykirkelige gudstjenester.

Palmesøndag 11/4, kl. 19.
Skjærtorsdag, 15/4 kl. 11.
Langfredag, 16/4, kl. 18.
2. påskedag, 19/4, kl. 19.
Alle er velkommen!

Den Apostoliske Episkopale Kirke.

Og så viste det seg, da hun kom ut av fengselsporten og trodde hun skulle dra hjem, at hun uten videre ble skyssset til Akebergveien og der satt inn i eneselle.»

«Som følge av det sjokk hun derved fikk, ble saksøkersken helt ute av seg og orket ikke å tenke eller sove eller spise. I Akebergveien oppfattet betjeningen og dr. Augusta Rasmussen situasjonen derhen at saksøkersken ville etablere sultestreik. Som følge av at saksøkersken under lufting... måtte stå i sne med sko på benene, i stedet for, etter sin anmodning, å få lov til å ta på seg støvler, pådro hun seg en sterk forkjølelse. Og etter hvert meldte seg ryggsmarter, svimmelhet, hjertebevisværligheter, sår og blemmer i munnhulen, abscess ved en tann, mørke flekker oppover ben og lår. Saksøkersken ble nektet å gå til sin egen tannlegé eller til den tannlege som behandlet de mannlige fanger i kretsfengslet. Og dr. Rasmussen avslo saksøkerskens bønner om medisin og hjelp, og beskyldte endog direkte saksøkersken for å simulere.»

«6 juni 1946 fikk omsider saksøkerskens sønn, Kjell Hansson, lov til å se henne. Han ble forskrekket over hennes utseende som ikke stemte med de uttalelser han nettopp hadde fått fra politihold om at hun var frisk og kjekk, uttalelser som bl. a. bygget på en telefonkonferanse mellom vedkommende politifullmektig (Sverre Hartmann) og dr. Rasmussen, mens Kjell Hansson var hos politifullmektigen... I rapporten nevnte dr. Rasmussen at saks. klaget over revmatismeligende smerter, at legen hadde inntrykk av at saksøkersken aggraverte (overdrev) adskillig, men for sikkerhets skyld skulle hun få tatt et par røntgenbilder, og at legen ikke fant det nødvendig at saksøkte på det daværende tidspunkt ble lagt inn på sykehus. (Uth. her). Først 8. juli ble røntgenbilder tatt. (Ved forsømmelighet var det ikke ordnet tidligere). Og først 27. juli kom resultatet.

I en fremlagt ekstrakt av medisinske opplysninger om saksøkte fra dr. Rasmussen... en ekstrakt som det for øvrig er feil i — heter det... «Påvist forkalkning i h. skulderledd og spondylose i lendvirvelsøylen». Men dr. Rasmussen

(Forts. side 7)

Biskop Tvebotten med megafon.

Storingsmann og radmann i Trondheim, KOBBE, uttalte i Stortinget 22. 1. 1952:

«Hvis det er sant hva jeg har hørt, at de tyske tropper kom marsjerende inn i Oslo nedover Drammensveien med ridende politi — norsk ridende politi — i spissen, mener jeg det er et eklatant bevis på hvor mentalt uforberedt vi var da krigen kom.»

Liv og lære

I en artikkel i bladet Friheten har Ole Andersen under titelen «Heltene» fra 1940» levert følgende betegnende karakteristikk av redaktør Martin Tranmæls oppreden i april dagene 1940:

«Den 1. april skrev han (d.v.s. red. Tranmæl) i Arbeiderbladet om krigen i Polen:

«De lidelser som er påført store, brede lag i Polen trosser enhver beskrivelse. De ledende av ansvarlige menn i landets styre og i hæren rømte sin kos, mens folket i Warsjava førte sin heroiske kamp for å redde sin by.»

Bare åtte dager etterpå «dro

«Et stort og landsgavnlig foretagende»

Herr redaktør.

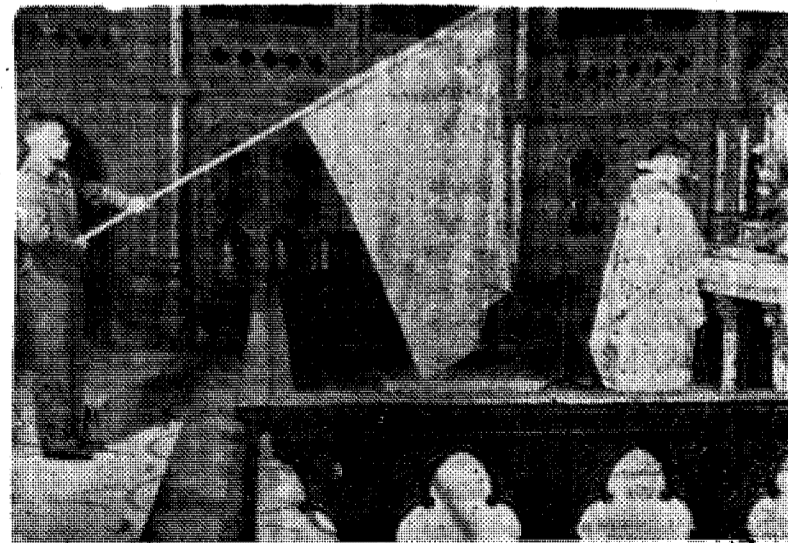
Jeg leser i dagspressen om et uhyre interessant foretagende, det gjelder intet mindre enn å redde billedstoff fra forgangen tid, og alle bra borgere oppfordres til å gi hva de har av portretter og situasjonsbilder. Det antydes at der skal skapes et eget embetsverk for å ta vare på stoffet, en «ikonografisk kommisjon» — der det kan bli mange fete ben for dem som har parti-boka i orden.

Jeg vil tillate meg å oppfordre våre meningsfeller til å medvirke i dette store og landsgavnlig foretagende. Mange av oss har for-

resten forlenget fattet slik ikonografisk interesse, og der fins ikke så lite brukbart stoff hos våre kamerater. Der skal være et bilde av London-regjeringens mest fræmtredende medlemmer i festlig opptog under sovjetbanneret (men det var før London). Den tyske innmarsj i Oslo, flankert av Weihevans ridende politi er et fint stykke. Fra kirkens åndsliv kan nevnes biskop Tvebotten blåsende på megafon og forkjølede tossene i vårbloyten oppe i Krokskogen (eller heter den ikke egentlig Kroghskoven?) og ikke å forglemme en annen av våre biskoper velsignende sovjetfanen i Nidaros Domkirke. Så fins der jo bilder av fylkesting med gode-nordmen-fylkesmenn som velvilige deltagere, Administrasjonsrådets utnevning av minister Bräuer, koselige møter og felles-bespisninger av gode nordmenn hos tyskerne. Har ikke noen av oss bilder av Gulosten, Oswald, Skrikerudheltene og lignende størrelser? Enkelte av disse ble sikkert forotografert i meget fint selskap etter befrielsen? Hvem har Monsen med brukket gevær?

La oss samle flittig. Jeg oppfordrer Forbundet til å organisere vår egen ikonografiske kommisjon, og sørge for at det innkomne stoff oppbevares sikkert, og da helst i utlandet.

E. B.

Biskop Fjellbu og sovjetfanen i Nidarosdomen.

Tranmæl sin kos», mens folket førte en heroisk kamp for å redde sitt land. Og Tranmæl var ikke alene. Nesten alle «ansvarlige og ledende menn» var med til London eller Stockholm, der de i alle fall ikke led overlast.

Når de kom hjem igjen, disse «heltene», fikk de sin lønn etterbetalt og sine gamle stillinger tilbake alle sammen. Alt var i orden igjen.»

Jo, ja, — en skal helst være varsom med å kaste stein når en sitter i glasshus!

Striden mellom Kirke og Stat

(Forts. fra side 1.)

rendes evner eller kompetanse. Og så litt vrøvl innimellom. — Som kjent led han nederlag, idet samtlige talere, høyesterettsdommer Alten iberegnet, stod fullt ut på statens side.

Uten å pretendere å være sakkyndig på området, må det være oss tillatt å betrakte konflikten fra vår synsvinkel. Så meget mer som vi som, på sett og vis, står utenom den prominente krets er i stand til klarere å se de årsaker som har bragt kirken som institusjon til å ryste i sine grunnvoller. Jeg sikter ikke her til den kompetanse-

strid som nå er under utvikling, — med litt sandpåstrøing her og der kan det vel knirke og gå en stund til. Det er andre og dypere årsaker jeg sikter til. Det er ikke nødvendig å anvende hverken juridiske eller teologiske synsvinkler, men sunt legmanns-omdømme.

Da medlemmer av NS i 1945 ble grepet og kastet i fengsel, underkastet pinlige forhør, vilkårlig behandling, dømt til de strengeste straffer, og da deres pårørende ble berøvet nær sagt alle eksistensmidler og muligheter, hvor var da kirken?

Kirkens store mester uttalte: «Du skal elske din neste som deg selv!» og viste med klare ord den vei kirken skulle ha gått. I stedet for å følge sin mesters utvetydige bud om å hindre nød, om å anvende kjærlighet, gikk kirken offisielt og reelt staten til hånd da staten utøvet sin rigorøse og tvilsomme straffebestemmelser. Kir-

kens primat skrev sitt «Folkedommen over NS», og vi som lå i støvet ble trådt på med jernskodd hæl, også av dem som burde ha vært de nærreste til å formane til storsinn og nestekjærlighet.

Kirken gikk staten til hånd, noe som staten i dag anser som sin soleklare rett. — Men det ble engang sagt: «Du skal adlyde Gud, mer enn mennesker.» Kirken sviktet det mest fundamentale i det kristne livssyn. Noen sporadiske petisjoner til Kongen var kanskje tegn på en nagende samvittighet, men de førte ikke til noe særlig. — Hadde kirken proklamert nestekjærlighetens linje, kunne meget ha vært reddet, ikke bare for dem som var rammet av ulykken, men i ennå høyere grad for kirken selv. — En del ville i første omgang falt fra, men kirkens posisjon ville etter hvert ha steget i folkets bevissthet og gitt den rygg- rad til å bære kommende trengsler. — Sannelig, det skal i dag mere enn akademisk veltalenhet til å redde den.

S. Helgesen.

En bekreftelse?

Gjennom dagspressen har de siste dagene gått følgende melding fra Norsk Telegrambyrå:

«Gjøvik 26. mars (NTB). Tidligere lensmann Olav Melby i Vestre Slidre som i 1946 ble fratatt stillingen for medlemskap i NS, ble fredag frifunnet ved Valdres herredsrett. Saken ble gjenopptatt etter at det var lagt fram en rekke erklæringer og bevis som stilte tiltaltes forhold under krigen i et nytt lys.»

Vi gratulerer lensmann Melby med at det virkelig lykkes ham å tre seg gjennom nåleøyet. For de 99 prosents vedkommende er begrepet «gjenopptagelse» bare en ønskedrøm for oppgjørets ofre. Søknadene blir avslått på løpende bånd.

Men så har jo også statsadvokaten i Buskerud og Vestfold — jfr. vårt blads nr. 10 — opplyst bakgrunnen for de mange avslag ved i en slik sak å avgi følgende offisielle uttalelse:

«Etter de særegne forhold omkring hele landssvikoppjøret vil nær sagt alle landsviksaker kunne gjenopptas dersom vitnene blir avhørt på nytt og får anledning til å forandre sine forklaringer.»

Lensmann Melbyes sak er på sett og vis unntagelsen som bekrefter regien. Det ville nok i mange frifinnelser — ja, ganske sikkert et helt skred om påtalemyndigheten turde slippe sannheten til. Men se det — tør den ikke!

Fremragende sosialforsorg

Det nyeste avgiftsforslag som Stortinget skal vedta er en oppkrevning av 2 øre til de åndssvake.

Når vi ser på alle våre tidligere trygder og avgifter som i så rikelig mon har høynet folkets velstand, så er det trist å se at våre folkevalgte stortingsrepresentanter nu tror de står ved avslutningen av avgiftspolitikken, ut fra det syn at nu er det bare 2 øre igjen til nye avgiftslover. Disse representanter mener jeg er på feilspor, og at avgiftspolitikken har en strålende fremtid med nærsagt mulighet for en avgiftsordning for enhver sosial ønskedrøm.

At Vestfold-Høyre, som teller landets matadorer i shipping og hvalfangst, og som sammen med en hel hær av dyktige medarbeidere har tilført landet en uhorvelig mengde valuta samt gratis margarin til hele folket i flere år, bare mot at forbrukerne betalte omsætningsavgift og kjøpmannsavance. Så man kan nesten si at det var på tide at deres førsterepresentant ville gi et solid bidrag til den almene velstandssøking, ved å sette i gang en innsamling av 2-ører.

Nærværende skribent har også — etter egen oppfatning — et fremragende forslag til en avgiftslov for pensjonering av gårdsarbeidere. Det går ut på at det oppkreves en avgift av 5 øre pr. liter konsummelk, som ville innbringe en mengde millioner, der først og fremst kunne lønne en stor funksjonæretat, og enda ville det bli en god slump igjen til de pensjonsberettigede. Og det geniale ved denne avgift er at den ikke ville virke fordyrende for melkekonsumentene, da helmelkprisen er låst fast av prisindeksen, altså måtte 5-øringen subsidiéres vekk. Og da det i forveien subsidiéres 3-4 femører, kan en femøring mer ikke spille noen stor rolle. Og hvem som er med og betaler disse melkesubsidier er av helt underordnet betydning, bare folk er klar over at alle som drikker melk slipper å betale. Sammenlignet med skogsarbeiderpensjoneringen, hvor så ytterst få får igjen så lite, for så mye som så mange innbetaler, har det fra dette hold vært påstått at skogsarbeiderpensjoneringen er toppen av demokratisk svindel.

Her mener jeg at mitt forslag har en stor oppgave, da det er et skoleeksempel på at så ikke er tilfelle.

Og et vesentlig gode ved alle disse forskjellige avgiftsordninger — som langt fra alle er oppmerksom på — er de store velavlønte funksjonæretater som følger med. Men for oss som grundig har satt oss inn i demokratienes økonomiske system, vet at de uopp-sigelige funksjonærer er stats- og kommunekassens sikreste skattebetalere, særlig i depresjonstider. Så hvis vi bare hadde offentlige funksjonærer nok, ville intet kommunistere behøve å være engstelse for at skattefundamentene i fremtiden skulle komme til å svikne, eller at skatterestanser hoper seg opp.

PER NARVERUD.

Hvorfor er det ikke likhet for loven?

Direktør Falck i B.D.S. hevet i løpet av okkupasjons-tiden 29 millioner på tyske sjekker i Norges Bank.

«Ingen frontkjemper har gjort oss tilnærmedesvis så store tjenester som direktør Falck i Bergenske», sa senator Otte.

Denne sensasjonelle overskrift kunne leses på første side i en norsk avis for 6. mars 1950. Den var kronen på en artikkel over et meget interessant tema — ulikheten for loven i okkupasjonsoppgjøret! Direktør Ths. Falck jr. ble til og med som den utmerkede skipsreder, vert og samfunnsstøtte han er — dekorert med St. Olavs orden — hva vi gleder oss inderlig over.

Vedkommende avis skrev videre om den daværende president i Rederforbundet — under initialene T. F. — blant annet:

Direktør Falck i Det Bergenske Dampskibsselskab ble av tyskerne oppfattet som deres «Vertrauensmann». I løpet av okkupasjonstiden hevet han følgende beløp på tyske sjekker i Norges Bank:

A. 1940:	Kr. 2 065 587.55
A. 1941:	Kr. 4 952 405.21
A. 1942:	Kr. 10 228 437.97
A. 1943:	Kr. 7 652 421.87
F. 1944:	Kr. 4 289 312.65

Sammenlagt for de fem årene skulle dette bli den summa summarum kroner 29 188 165.25 — sier og skriver niogtyve millioner etthundredeogåtteogåtti tusen komma ett hundrede og femogseksti kroner og femogtyve øre.

«Friheten»s gjengivelse av senator Ottens bemerkning blir etter dette meget forståelig: «Ingen frontkjemper har gjort oss tilnærmedesvis så store tjenester som direktør Falck i Bergenske.» Såvidt vedkommende avis.

Ths. Falck jr. anmodes herved om å beriktige ovenstående!

Hvor var Riksadvokaten?

Hvorfor er ikke T. F. aksjonert?

Oslo 31. 3. 1954.

Alexander Lange.

Grothwohl beiler til flyktingene

Berlin: Folk flest tror at alle flyktinger som kommer til Bundesrepublikken fra øst uten videre godtas som politiske flyktinger og gis asyl som sådanne. Men alle blir de gjenstand for nøye undersøkelser som går ut på ikke bare å avsløre kommunistiske agenter og provokatører, men også fordi man vil være sikre på at de er bona fide politiske flyktinger. Mange østtyskere går over sonegrensen fordi de er utilfredse med forholdene i hjemlandet og ikke fordi de egentlig føler seg forfulgt. Resultatet av de vesttyske myndigheters undersøkelser er følgende:

	Antall personer som har søkt asyl	Antall personer godtatt som bona fide politiske flyktinger
1947	130 000	Ingen undersøkelser
1948	150 000	—»—
1949	180 000	129 000
1950	260 000	200 000
1951	230 000	167 000
1952	240 000	182 000
1953	390 000	330 000

Tilsammen: 1 580 000

1 008 000

56 pst. av flyktingene var arbeidere og bønder, 16 pst. husmødre, 26 pst. barn og 2 pst. alderspensjonerte. 30 pst. tilhørte aldersgruppen 25—44 år og 20 pst. gruppen 45—64 år.

Fesjå . . .

Norges kvinner har alt for en dyg mannsalder siden «kjempet» seg fram til «full likestilling» med mannen. De har stemmerett i alle offentlige anliggender, de er valgbar til alle ombud og forsamlinger, alle embeter, offisersemetet dog unntatt, står åpne for dem. Noen ytterst få forsinkede, de kaller seg «yrkeskvinner», driver framleis med å nedkjempe noe de kaller «mannsamfunnet».

Kvinnene hevder meget bestemt at de har en særlig kallelse og Særlige forutsetningen for sosialpolitikken. Dette fond av sosialpolitisk kraft og snille har folket søkt å utnytte ved å sende syv kvinner på Stortinget, og ved å sette en kvinne som konstant sjef for Sosialdepartementet. — Resultatene er små, både for den ene i departementet og de syv på Stortinget.

Dog, på ett område har kvinnene kommet med noe nytt, antagelig i hevdelse av sin egenart. Jeg sikter til kåringen av alle mulige prinsesser og Miss Norway.

Nå er Miss Norway for tredje gang prøvekåret i stort ball på Bristol Hotel. Det er Reisetrafikkforeningen ved Alfhild Hovdan og Dagbladet som står for. Overskottet, om det blir noe da, skal tilfalle Poliomyelittforeningen. Pene og velskapte jenter har sendt inn sine fotografier, og de tyve likeste er plukket ut. Det er disse tyve som ble framført for publikum på Bristolballet. Der kunne Oslos rik-herrer sitte og fukte leppene og smekke med tungen til så mye kjønn, former — og muligens litt kvinnelighet. En storjury, formann Lillebil Ibsen, skal så kåre de fem jentene som skal inn til den avgjørende kåring i mai. Og den 8. mai får vi det samme skuespill om igjen med Bristolball og storjury. De fem med «bevaring» føres fram, og den ypperste blir pekt ut. Fra nå av er hun Miss Norway. Av engelsken i uttalen ser vi at hun fra nå av tilhører verdenseliten.

Så føres missen over havet til U.S., til en elier annen småby i nærheten av filmmetropolen. Her holdes hun avsondret fra verden i ei veke. Så kommer det store øyeblikk, hun blir sammen med en og sytti misser fra alle verdens land framstillet for et ennå større ball og en ennå strengere jury. Filmfolk og andre kjøpere sitter og myser, kaldt, vurderende på forretningsfolks vis. Deres forfedre var kanskje kjøpere på det store «ballet» i New Orleans? Den fagreste av de to og sytti får titelen Miss Univers, mindre kan ikke gjøre det, og en larve filmkontrakt. Dette kalles å gjøre en strålende karriere.

Dette var en kort beretning om kvinnelig selv-nedverdiggelse.

«Farmand» har gitt dette utekelige skuespill betegnelsen fesjå. På godt landsmål heter det nautmøte, det dekker kanskje ennå bedre.

De unge jentene kan unnskyldeg langt, men også der er det en brist. Men foreldrene, arrangøre-

ne og de andre som aktivt medvirker til denne nedverdiggelsen av kvinnekjønn, kan ikke unnskyldes, de har alderen og erfaringen. Poliomyelittforeningen bør også merke seg at et høyverdige mål ikke helliger alle midler.

Protesten er en vel innarbeidet reaksjonsform her i landet. Bare bondekjennere har protestert mot dette kvinnenes fesjå. De andre kvinneorganisasjoner har tidd bom stille. Heller ikke generalen i alt kvinnearbeid her i landet, Claudia Olsen, har hatt noe å bemerke.

Så lenge landets kvinner finner seg i kvinnelige nautmøter, får de også finne seg i paradokset til Erling Winsnes: «Mennesket og kvinnen».

A. D.

Krigsfangene i Spandau får lettelse

Bonn: Sovjetmyndighetene er gått med på å drøfte forslag om lettelse av forholdene for de syv ledende tyske krigsfanger som sitter i Spandau-fengslet i Berlin. De vest-allierte høykommissærene har lagt fram forslag om dette, og den sovjetrussiske høykommissæren, Vladimir Semnojev, er prinsipielt enig i at det skal holdes slike drøftelser. De vest-allierte satte fram forslaget etter at forbundskansler Adenauer hadde anmodet dem om å ta oppsaken med sovjet-myndighetene under utenriksministerkonferansen i Berlin.

Krigsfangene i Spandau er: Eric Raedar (storadmiralen), Karl Dönitz (admiral), Rudolf Hess, Baldur von Schirach, Albert Speer, Konstantin von Neurath og Walter Funk.

Spandau-fengslet ble drevet av de fire okkupasjonsmakter i fellesskap, og enhver lettelse i de meget strenge bestemmelsene for fangene der kan bare komme i stand ved en avtale mellom samtlige makter. De vest-alliertes forslag går ut på at man skal drøfte muligheten av å la fangene motta mer post og flere besøk, at man skal overveie om noen av dommene kan reduseres og at det skal innføres alminnelige lettelse for fangene hvis de blir syke.

Om russerne går med på det er det sjans for at den 31-årige fhv. utenriksminister

Karl Évang i Moskva

Gjennom Moskva radio hører man at medisinaldirektør Karl Évang oppholder seg i Sovjet-Samveldet og har der besøkt en rekke helseinstitusjoner i Sovjetrepublikken Uzbekistan og i Moskva. Han er gjest hos sovjets helsedepartement og benytter selvsagt anledningen til å gjenoppfriske gamle bekjentskaper og knytte nye — venner — til seg.

Nordisk samvirke

Finnene klager over at de har for få prester, forholdsvis ikke en gang halvt så mange som danskene. Vi foreslår at finnene låner det halve av våre prester, da man jo ikke skal være bange for å hjelpe med det man kan unnvære, skriver «Revision».

Studentersamfunnet i Trondheim

hylder Marie og Knut Hamsun

Rolig, verdig og uten bitterhet fortalte fru Marie Hamsun om sin manns, den store, utdøende dikters, Golgata-vandring de siste årene han levde. Hvordan hans landsmenn i et anfall av fornuftsformørkende hetz fra dem som selv måtte skjule sine spor ved å utpeke synde-bukker, kastet seg over den gamle, men enda åndsfriske mann med de verste anklager som kan rettes mot noe menneske: landssvik.

Det var i Studentersamfunnet lørdag 27. mars. Fru Hamsun ble hyllet, da hun steg opp på talerstolen, hyllet av en fullpakket sal, hvor hennes motstandere fra krigens dager talte de 99 pst. — Ovasjonsmessig hyllet. Nå visste vel ikke forsamlingen riktig hva hun ville tale om og hvor skarp hun eventuelt ville være. Hun skildret Hamsun og de lidelser han måtte gjennomgå. Hun kom med tydelige antydninger til dem som snakket med dobbelt bunn, en tale Hamsun ikke forsto, dertil var han for barnslig ærlig. Han kunne jo ikke noe med dette politiske

Neurath og den 78-årige fhv. storadmiral Raeder frigis, da de begge er uheldelig og alvorlig syke. Neurath er dømt til 15 år og Raeder til livsvarig fengsel.

Brev fra Pus i Kroken

Kjære Folk og Land.

Forsiktighet er en dyd, og hva mere er: en dyd som lønner seg. Noen vil kanskje påstå at alle dyder er lønnsomme, f. eks. å være lydlig mot sin far, føre et sedelig levnet o.s.v.

Vel. Dessverre er det ikke min erfaring hittil. Men det kan jo kanskje komme enda.

Derimot hører altså forsiktighet til de dyder hvis lønnsomhet jeg innrømmer. Uforsiktighet straffes. Det oppdagget jeg da jeg var så lettsindig å gå inn i NS.

Men står vi ikke alle i gjeld til lettsindigheten? Om litt kommer våren med sprettede blomster, hvis fremtid langt fra er sikret. Og blomsterstøvet vil bæres fra blomst til blomst — uten adresse av

tilfeldige bier, dersom det da ikke rett og slett fyker avsted for vinden.

Av denne bokstavelig talt tankeløse lettsindighet er alt det grønne og groende dattet.

Heller ikke dyr og fugler handler med ansvarsbevisst tanke på fremtiden.

Hele skaperakten i verden er sorgløs og ubekymret.

Det har slått meg at lettsindighet kanskje er et av Skaperens navn.

Dersom Hallesby har rett frembringer Han altså millioner av menneskesjeler med risikoen av at de havner i et evig Helvete. Det er jo mulig at dette ikke kan kalles ukjærlig — men da er det ihvertfall lettsindig.

Håper hermed å ha gitt deg og dine lesere den samme nytelse som når de hører vårlige toner fra en av mine arts-frender en stille og klar april-natt.

Vennlig hilsen

Pus i Kroken.

Herostratisk berømmelse

Tross alt for tidlig man ramlet med dørene Til fengslet for denne forlorne person, For avsluttet er ikke redselsoppgjørene, Man venter blant annet på en revisjon, Og da kan eksemplet bli nyttig — for no'n! Her minnes man: «Sic transit gloria mundi», Og som Ola Narr er han selv blitt «navnkundig». Men når man er for folkefolk-demokratisk Blir hele «berømmelsen» helst — Herostratisk! I. Gh.

Men allerede i dag vil de nok forstå, at det er de som trenger tilgivelse og oppreisning, ikke tyskerne og Hamsun.

Og det var vel et varsel om hva hevnerne har i vente når hele den store forsamlingen i Trondheim studentersamfunn ga fru Hamsuns foredrag sin sanksjon og dermed Knut Hamsun full oppreisning og en bønn om tilgivelse gjennom den storm av applaus som fru Hamsun ble takket med, da hun steg ned fra talerstolen, en applaus som Studentersamfunnets store sal ikke ofte har hørt maken til

Leo.

“Verdens mest torturerte mann avslørt som svindler”

DON'T MISS IT!

Det er sjelden at Reader's Digest bærer sne artikler med slike blikkfangere i fete typer på omslaget, så det var klart at novemberheftet for 1953 måtte inneholde noe sensasjonelt. Storparten av magasinet 13 millioner lesere slo derfor straks opp på side 157, som var forsynt med tegningen av en mannsperson i en fengselssele. Gjennom gitteret i bakgrunnen skimter man en eksekusjonspolotong i tyske uniformer. Hermed er leserne presentert for **THE MAN WHO WOULDN'T TALK**, hovedpersonen i den amerikanske krigskorrespondent Quentin Reynolds bok med samme navn. — «Å lese denne sanne beretningen om en manns krig», sier Reader's Digest i sitt forord — «er å få bekreftet på ny hva Sir Winston Churchill sa om R.A.F.: «Aldri i menneskehetens historie har så mange stått i så stor gjeld til så få.» George Dupre's sensasjonelle beretning både utfordrer og styrker ens tro på det gode i menneskene.»

Man må gi Reader's Digest rett i at beretningen er sensasjonell, og at magasinet her har gitt leserne noe igjen for pengene. Boken — artikkelen i R. D. er et konsentrat av — handler om en navngitt kanadier, George Dupre som under krigen kom i den britiske Secret Service's tjeneste og ble opplært til å spille en landsbyidiots rolle, for deretter å bli

sluppet ned i fallskjerm over Normandie, hvor han skulle organisere smuglingen av nedskutte RAF-flygere tilbake til England. Alt gikk bra inntil Gestapo en vakker dag trillet inn i landsbyen med to lastebiler og tilsynelatende på lykke og fromme fanget inn 16 menn og kvinner av befolkningen, deriblant tomsingen Pierre Touchette alias DuPre. Og så følger skildringen av den tortur han ble underkastet: Først det han selv kaller en «softening-up proces» i form av avvekslende stekende varme og isnende kulde på cellen der han satt. Derpå ble nesens knust og en finger knekket, man stillet ham foran en eksekusjonspolotong, helte en hel kjel full med kokende vann nedover halsen hans og til slutt fikk han innsprøytninger med svovelsyre. — Ingen vil vel benekte at DuPre etter denne behandlingen måtte ha rett til tittelen «Verdens mest torturerte mann». — Men intet hjalp. Tyskerne fikk ikke et ord ut av landsbyidioten, og umiddelbart etter ble han og alle de andre som var arrestert samtidig — bortsett fra tre som døde under torturen — satt på frifot og omgående tatt vare på av sine venner innen motstandsbevegelsen.

En kritisk innstillet leser vil jo stusse litt over at tyskerne berørte den første og beste landsbyidioten med en slik utspekulert tortur uten å vite om han i det

hele tatt satt inne med opplysninger av betydning.

Men hverken Quentin Reynolds bok eller konsentratet i Reader's Digest var vel beregnet på slike kritiske lesere, og for å utelukke tvil er beretningen krydret med et utall av detaljer og navner som gir leseren inntrykk av å stå overfor en omhyggelig utarbeidet virkelighetsskildring. Dessuten hadde man jo DuPres navn som garanti for at boken er sann fra ende til annen. Magasinet unnlater ikke å opplyse at DuPre er en høyt aktet borger av byen Calgary i Canada, avdelingssjef i firmaet Commercial Chemicals, Ltd., familiefar og et ivrig medlem av speiderbevegelsen.

Der var allerede én som ikke ble overbevist av beretningen i novemberheftet av Reader's Digest, og det var journalist Douglas Cillins i «Calgary Herald», som selv virkelig hadde vært i britisk hemmelig tjeneste under krigen, og på grunnlag av sine erfaringer fant det hele ytterst usannsynlig. For egen regning sporet han opp fotografier som viste at DuPre hadde tjenestegjort ved det kanadiske luftvåpen i Britisk Columbia på det tidspunkt han i henhold til boken skulle ha befundet seg i Frankrike. Med disse fotografier henvendte Collins seg til DuPre, som måtte medgi at boken var oppspinn fra første til siste side. DuPre hadde aldri satt sine ben i Frankrike, hver-

ken før eller under krigen! Og dermed offentliggjorde Collins svindelen med stort oppslag på første side i «Calgary Herald».

Som rimelig var ledet avsløringen til gråt og tenners gnidsel. DuPre selv fikk nervesammenbrudd og måtte søke sykepermisjon fra sin stilling: — Bokens forfatter, Quentin Reynolds var skandalisert. «Jeg er forarget og opprørt», erklærte han like etter til pressen, og det kan man jo forstå! Reader's Digest var likeledes skandalisert, og utgiveren, De Witt Wallace rykket ut med en erklæring, hvori han stempler forfalskningen som «den tåpeligste svindel i litteraturhistorien». Men bortsett fra at forskjellige størrelser i den amerikanske litterære verden kom i et mindre heldig lys, fikk ikke DuPre's falsknerier alvorlige følger. Svindelen ble oppdaget på et så tidlig tidspunkt at der ikke ble anledning til å henge noen tyskere som krigsforbrytere på grunnlag av hans virkelighets-skildring.

Tilbake står da spørsmålet, hvordan et tilsynelatende kultivert og hederlig menneske med god forstand kan figurere som hovedperson i en slik svindelaffære. DuPre selv opplyser at «historien tok form litt etter litt», det er hans hustru Muriel som forklarer dette nærmere: Hennes mann, som hadde spilt en temmelig beskjeden rolle under kri-

gen, ville gjerne gjøre seg interessant og gi seg ut for å ha vært den store helt. Til å begynne med fortalte han sin røverhistorie bare til henne selv og de nærmeste venner, men slike sensasjoner er jo vanskelig å holde hemmelige. «Mannen som ikke ville snakke» ble oppfordret til å holde foredrag om sine opplevelser på speidermøter og i forsamlinger, og da så krigskorrespondent Reynolds kom for å intervju ham, ble der pratet så mye at Reynolds fikk en tykk bok ut av det.

DuPre's forklaring på fenomenet har utvilsomt sannsynligheten for seg. Trangen til å gjøre seg interessant og spille heleroller finner man også her på berget hos mange mennesker som ellers kan være pålitelige og rettskafne nok. Det hender også at en løgn kan gjentas så ofte at man til slutt blir suggerert til å tro den er sann. Men de utallige fantastiske vitneprov fra etterkrigstidens rettssaler i friskt minne kan man reise spørsmålet om vi ikke har mange uavslørte DuPre'er blant oss, løsmunnede mennesker som prater så mye at når de til slutt blir konfrontert med sine uttalelser og skulle stå til ansvar for dem, ikke kunne fortelle sannheten uten å kompromitere både seg selv, familie og venner — og derfor foretrakk å lyve to the bitter end, i likhet med DuPre. Å bli trodd er jo den minste vanskeligheten slike men-

JOAO DAS REGRAS

En «ny» rett

Autorisert oversettelse for Folk og Land

11

IV

DOMSPREMISSENE

Da de tyske forsvarere var blitt hindret i utøvelsen av «sine mest elementære rettigheter», da f. eks. «forsvarerne først og fremst hadde måttet legge frem sine dokumenter for aktoratet» (!!) («Times» den 30. 9. 46), er grunnlaget for den dom som ble avsagt i enhver virkelig upartisk jurists øyne ikke resultatet av en objektiv undersøkelse av de forbrytelser som ble påduttet de tiltalte, men bare den inkompetente bedømmelse av den ene krigshørende part! Følgelig er det ikke umaken verd å diskutere de overflødig ordrike propagandateser som dannet grunnlaget for dommen: Historien vil en dag besørge den ting!

Når vi allikevel ganske flyktig oppholder oss ved ankla-

gens viktigste punkter, så gjør vi det bare for å forsyne jurister og historikere med noen antydninger som er absolutt nødvendige for en objektiv bedømmelse av Nürnberg-dommen.

V

FORBRYTELSE MOT FREDEN

«Lord Justice Lawrence uttalte at etter Domstolens oppfatning røpet forsvarers argumenter at advokatene var uvitende om folkerettens virkelige natur. Folkeretten er i stadig utvikling, den tilpasser seg de forandringer som foregår i verden, i overensstemmelse med hva de på hinannen følgende slektledd lærer og erfarer.»

(Nürnberg-dommen, «Reuter» den 30. 9. 46).

Etter denne skolemesterleksjon til de tyske advokater anførte Lawrence som argument for det kriminelle ved en aggresjonskrig hverken

mer eller mindre enn Kellogg-Briand-pakten.

«Briand-Kellogg-pakten av 1928, som forbød krig som nasjonal-politisk instrument, fastslår nødvendigvis at en lignende krig er ulovlig fra et internasjonalt synspunkt, og de som planlegger og setter i verk en slik krig med dens uunngåelige og uhyre konsekvenser, begår en forbrytelse.» Lawrence glemte å være oppmerksom på:

1) At Kellogg-pakten ikke inneholdt noen definisjon av hvem som skulle betraktes som angriper.

2) At Storbritannia tok sine reservasjoner overfor Pakten hva Det britiske Samveldet angikk.

«Der er visse områder i verden hvis velferd og integritet er av særlig og vital interesse for vår fred og sikkerhet. — Hans Majestet's regjering har bestrebet seg for å gjøre det klart at den ikke kan tåle noen innblanding i disse områder. Beskyttelsen av disse områder mot ethvert angrep er for Det Britiske Imperium en forholdsregel av selvbeskyttelse.»

(Den offisielle britiske reservasjon overfor Kellogg-pakten, 19. 5. 1928.)

Dette betydde ikke noe annet enn at England forbeholdt seg retten til å forhindre hvil-

ket som helst inngrep i dets imperie-interesser, endog med våpenmakt, om det skulle vise seg nødvendig. Det sier seg selv at en sådan rett ikke tilkom Tyskland, i følge den moderne Nürnberg-konsepsjon av folkeretten, når det tok forsvarsforholdsregler mot anlegg av sovjet-russiske flyplasser i Tsjekkoslovakia eller grep inn mot den brutale behandling av over to millioner tyskere i den polske «Korridor» som var blitt fratatt det... Det er bare det britiske «livsrom» som er hellig, — varetagelsen av 80 millioner tyskeres rettigheter betraktes som en «forbrytelse mot freden»! Lawrence glemte forresten en ting til: den kjensgjerning nemlig, at ingen i 1939 snakket mere om Kellogg-pakten (den var gått helt i glemmeboken), likesom Folkeforbundet i Geneve hadde tapt enhver politisk og praktisk betydning etter konflikten i Mandsjuria og krigen i Etiopia.

Det var imidlertid av meget gode grunner at Domstolen i domsgrunnlaget ikke med ett ord berørte det motiv som fikk Tyskland til å melde seg ut av Folkeforbundet og til å

gjennomføre gjenoppbygningen og remilitariseringen av Rhinlandet: bruddet på de inngåtte forpliktelser i Wilsons 14 punkter, på Versailles-traktaten, Locarno-pakten og Folkeforbundets statutter, — den alminnelige avrustning hos de Allierte! Det er her tilstrekkelig å anføre en uttalelse av en av de såkalte «fire store i Versailles», Lloyd George, som kom med følgende ytring, da Tyskland meldte seg ut av Folkeforbundet den 14. 10. 1933:

«Denne utmeldelse bedrøver meg, men jeg kan ikke si at jeg er overrasket. Etter min mening har man behandlet denne sak på en slett måte, og med «man» mener jeg Folkeforbundet. VI KAN IKKE SELV FRASKRIVE OSS ANSVARET FOR DET SOM ER SKJEDD.»

Riksregjeringens offisielle erklæring inneholdt blant annet følgende, som selvfølgelig også ble undertrykt i Nürnberg, i likhet med de utallige avrustnings- og fredsforslag Hitler hadde framsatt i årene 1933—1939:

«Etter at Riksregjeringen, i tillit til den likeberettigelse som ble anerkjent av Tyskland den 11. desember 1932, nylig erklærte seg rede til pånytt å

Øyvor Hansson mot staten

(Forts. fra s. 3)

ignorerte stadig saksøkte sykdom.»

«I juli fikk saks. for øvrig også et stikk i albuen av noe spisst i sellemadrassen. Noen behandling fikk hun ikke i den anledning. Resultatet ble en abcess og at armen ble stiv. Og en videre følge av at bylden gikk inn i kroppen... 6. august fikk saks. et voldsomt hekseskudd, som muligens var lumbago. Hun ble liggende hjelpeløs og fikk ikke ordentlig pleie...»

«Fra 9. august til 22. august var saksøkersken lagt inn på Ullevål Sykehus, hvor hun fikk røntgenbehandling. Hun

pådro seg feber. Og hun ble utskrevet fra sykehuset med feber over 38 grader. I september fikk hun på ny røntgenbehandling på Ullevål. — **Hun tålte ikke behandlingen. Og følgen ble et attack med forferdelige smerter...**» (Uthevet her.)

«Det var omkring disse tider at saks. s knær... hovnet opp. Hun fikk feber og frysninger. **Det var begynnelsen til en giktfeber som ga saks. kronisk Artritt (noe hun først ble ordentlig behandlet for gjennom penisilinbehandling i 1947).** (Uth. her.) Dr. Rasmussen bare

nesker står overfor: Atte år etter krigens slutt, på et tidspunkt da man skulle anta at selvkritikken var våknet og følelsene falt til ro, greier DuPre å lure sine venner, en erfaren krigskorrespondent, diverse forleggere og et stort publikum med sin fantasibetning. Hva kunne man da ikke innbille folk dengang følelsene enda var i kok.

Avslutningen på affæren DuPre er typisk amerikansk: Et europeisk forlag ville jo etter en slik skandale skynnsomt trekke boken ut av handelen. Forleggeren av «The Man Who Wouldn't Talk» gjør det stikk motsatte:

han utvider reklamekampanjen og forbereder nytt opplag. Den eneste forandringen er at Sir Winston Churchills smukke ord om alt det de mange skylder de få ikke lenger nevnes i denne forbindelse; i stedet siterer man De Witt Wallace, utgiveren av Reader's Digest: «Les den største svindel i litteraturhistorien». — Don't miss it!

*

For ordens skyld vil vi gjøre oppmerksom på at den norske utgaven av R. D., «Det Beste», bragte opplysning om svindelen da de gjenga utdrag av boken.

delta i Avrustningskonferansens forhandlinger, har de offisielle representanter for de andre land meddelt — så vel i offisielle taler som i direkte erklæringer til Rikets utenriksminister («krigsforbryteren» baron von Neurath) og til våre delegerte at denne likeberettigelse ikke lenger kan tilståes det nuværende Tyskland. Riksregjeringen ser i denne holdning en diskriminering som er like urettferdig som den er vanærende.

Under disse forhold ser Riksregjeringen seg ute av stand til å fortsette med å delta, som nasjon av annen rang og fratatt sin rett, i forhandlinger som ikke kan føre til annet enn diktatoriske påbud.»

Hva den rettslige side av saken angår er det ikke umaken verd å granske det latterlige ordskvalder i Nürnberg-dommen med hensyn til «angrepskrigene» mot Østerrike, Tsjekkoslovakia, Danmark, Norge, Holland, Belgien og de baltiske stater, da det ble det tyske forsvar forbudt å fremlegge de hemmelige dokumenter, som var blitt beslaglagt hos De Allierte under krigen, og planene til den franske og engelske generalstab. Ordlyden til grunnlaget for dommen representerer en forfalskning av den histori-

ske sannhet som vanskelig kan overgås! Det mest groteske var uten tvil «agresjonshandlingen» overfor Østerrike. Som bekjent hadde den «Tysk-Østerrikske Republik» («Deutsch-Oesterreich») allerede den 12. november 1918 (!) proklamert sin forening med Riket, hva der, tillike med navnet «Tysk-Østerrik», var blitt forbudt av de Allierte i 1919. Da så, i mars 1938, «Anschluss» var blitt en kjensgjerning, kunne selv ikke den allierte presse forbigå i taushet den enorme jubel hos hele den østerrikske befolkning, som med fanatisk begeistring mottok tyskerne som befriere!

Men i dag prater noen av de Allierte betalte kreaturer (slike som «utenriksminister» dr. Gruber, som under krigen arbeidet som agent for de «Allierte») om Østerrikes «undertrykkelse» under nasjonal-socialismen... Men allt dette kan ikke forandre den kjensgjerning at for eks. østerrikske alpetropper både ved Narvik og andre steder har gitt et ganske annet svar med hensyn til sin troskap mot det tyske fedreland!

smilte i anledning av saksøkerskens klage og kom med en bemerkning som lød: «NEI, KAN DET VÆRE ARTRITT?»

Dompremissene fortsetter: «Men det var nettopp artritt det var. Og den langvarige giktfeber har voldt saksøkersken alvorlige hjernelidelser som vil forkorte hennes liv med år. Utover høsten 1946 hadde saksøkersken da også hjerteanfall under det fortsatte opphold i kretsfengslet. Og hun fikk angina pectoris i Åkebergveien. I november skulle saksøkersken igjen hatt røntgenundersøkelse på Ullevål. Men det ble ikke noe av. Saks. måtte nemlig motsette seg, fordi hun tidligere var blitt meget dårlig av røntgenbehandling. En anmodning fra saks. om å bli undersøkt av overlege Brynjulf Ingebrihtsen, for at denne kunne si hva som burde gjøres ble ikke etterkommet.»

Så vidt domspremissenes gjengivelse av forholdet, som vi har gitt et utdrag av. Gjennomgåelsen fortsetter i neste nr. av FOLK OG LAND.

Skyldes det trolldom, simulatio eller vanrøkt at en av regjeringsadvokaten erkjent kjernesund kvinne av ~~domstekt~~ — eller skyldes det normal aldersforringelse at fru Hansson kom ut av halvannet års upåkrevet politisk varetekt som arbeidsudyktig bære- og krykkepasient?

Hve m skal betale skaden — Staten eller et vergeløst enkeltmenneske som blir gjenstand for en statslig arrestasjonsbølge — et menneske som blir sykt og arbeidsudyktig i til og med reglementsstridig varetekt?

Dommer Trampe Brochs bemerkning i dommen om erstatningsrettens prinsipielle syn på statens ansvar for varetektsfanger har jeg gjengitt i denne artikkels overskrift.

Alexander Lange.

Til abonnentene!

Hvis De før eller siden ikke skulle få avisen i posten, bes De underrette ekspedisjonen omgående.

FOLK OG LAND
Kierschowsgt. 5, Oslo.

Husk kontingenten!

MJØNVOLD KAFE
Brandbu, Hadeland
anbefales. — God påske!

Museum til kristendommens bekjempelse åpnet i Leningrad

Warzawa: På samme tid som pastor Ragnar Forbech etter et besøk i Sovjet-Samveldet vet å fortelle oss at det hersker full religionsfrihet bak jernteppet, får vi melding om at et «Museum for Religion og Historie» er åpnet i den tidligere ortodokse kirke «Vår Frue av Kazan» i Leningrad. Museet er et nytt utslag av kommunistregimets ateisme.

Fire av museets utstillingsrom er viet katolisismen og Pavestolens historie. Utstillinger viser Vatikanet som nasjonenes undertrykker samt en fiende av vitenskap og fremskritt. Skrikende plakater forkynner at «Vatikanet er folkedemokratiets fiende og fascismens og imperialismens allierte».

Om helvete

Aldous Huxley siterer i sin bok «Perennial Philosophy» sufi-helgenen Rabi'a, som sier:

GUD, hvis jeg tilber deg av frykt for helvete — la meg brenne i helvete.

Og hvis jeg tilber deg i håpet om paradiset — utelukk meg fra paradiset.

Men hvis jeg tilber deg for din egen skyld — la meg få del i din evigvarende herlighet.

DAGENS EPIGRAM:

«Om et års tid vil jeg være i den situasjon at jeg kan ta hvilken som helst politisk eller administrativ stilling.»

(Trygve Lie, 1953).

Følgende bøker av Gustav Heber fåes direkte tilsendt fra ham til følgende priser + porto:

Vår Rases Urtid
Vår Rases Mentalitet
Harald Hårfages Forhistoriske Studier
Tilværelsens Gåte
Hver kr. 2.00.
Numedals Fortid, I.
Nordmennes Historie I og II
hver kr. 4.00

Hallingdals Fortid I
Sidste istid
Merkelige stedsnavne
Etske problemer,
hver kr. 5.00
Norske Bønder, kr. 7.00

Norsk Adel, kr. 10.00
GUSTAV HEBER
Oscarsgt. 49, Oslo

Det er det sovjet-russiske vitenskapsakademi som er museets høye beskytter, det tiltross for at det intet har tilfelles med vitenskapens historie, da det kun er opprettet i den hensikt å forfalske historien samt spre propagandistiske løgner. Men dette er i samsvar med vanlig praksis hos kommunistene, som alltid har brukt vitenskap og historie som midler for å fremme bolsjevikenes verdensrevolusjon. For å skjule sin aktivitet har den sovjet-russiske «Foreningen for ateister» nå skiftet navn, til «Foreningen for politisk-vitenskapelig propaganda» — Under dette navn fortsetter de sovjet-russiske gudløse sin brutale kamp mot kristendommen og alle trosbekjennelser.

Pikeværelse

til leie for enslig dame. Koldt og varmt vann, sentralfyring, mot hjelp 2 à 3 ganger pr. uke pluss lønn. — Eller som fast hjelp. Helst tidl. N.S. Attester bes sendt bill. mrk. «Frogner».

Kontorer i Gjøvik,

passende for læge, tannlæge eller jurist tilleie i byens mest sentrale strøk. Kontorene er i 25 år benyttet av advokat og består av 3 rum. Henvendelse redaktør T. Lange, Kauffeldts pl. 2, Gjøvik.

Ældre kultivert dame,

skilt, allsidige inter., eget hus på landet, ø. bekj. m. absolutt dannet sympatisk herre s. setter pris p. pent hjem.
Bill. mrk. «Dyrevann».

Hushjelp

(husholderske) får plass fra ca. 1ste mai. Gjerne eldre. Lettvint stell, trivelig sted i Solør. 2 enslige.

E. Grill Fasting
St. Olavsgt, 72, Hamar.

Grei mann,

37 år, ønsker komme i forbindelse med en dame med litt kapital for start av lønnsomt verksted.
Bill. mrk. «Østlandet».

2 gode malerier, pristakst henholdsvis kr. 4.000.— og kr. 1.200.— til salgs for dødsbo.

O.r.sakfører Solveig Stang, Bentsebrugt. 16 c. oppg. aII, Oslo, tlf. 37 96 26.

Nytt «Gamalt på Hadeland»
Erik Mjønvolden utgir.
Jaren p. å., Hadeland.

U R

I vekkerur, stueur og kaminur fører jeg det beste som kan oppdrives, nemlig

— Junghans VEKKERUR

fra kr. 19.— til kr. 32.—

REISEVEKKER

i skinnetu til kr. 54.—

KAMINUR (bordur)

fra kr. 179.— til kr. 331.—

STUEUR

fra kr. 182.— til kr. 280.—

ARMBÅNDSUR

kommer ennu meget uregelmessig, men jeg fører alle de kjente merker — Omega, Tissot, Longines, Cyma, Certina, Revue etc. Skriv til meg og oppgi prisklasse De ønsker i ur, og jeg skal ta ut ett som De skal bli tilfreds med. Dette er en tillidssak men lesere av denne avisen kan være sikker på reell behandling.

R. Gjessing

Urmaker
DRAMMEN

Skrivemaskiner

«OPTIMA»

Portable m. koffert. 1 års garanti, kr. 515.— netto.

Tysk toppkvalitet.

Avbetaling innrømmes

SVERRE JACOBSEN
Ilseng.

Den ekte og den uekte hjemmefront

(Forts. fra side 1)

Dersom fremmedfrontens ledere er av den mening at forbrytelsene var berettiget som begått i fedrelandets interesse, burde de vel ha avgitt innberetning om sin «virksomhet» til regjering, Storting eller det norske folk. Mer dette er ikke gjort.

Asbjørn Sunde har utgitt en bok om sine meritter, men Pål Berg har som sjef for denne front holdt seg taus. Han reiser omkring til internasjonale møter om menneskerettigheter! Det skulle være interessant å vite hvorledes denne fremmedfront var organisert, således hvem som hadde myndigheten til å gi ordre til de forskjellige forbrytelser. Pål Berg har sagt, det var visst som vitne i saken mellom overlærer Haug og Sam Knutzen, at han ikke hadde noe med likvidasjonen å gjøre tiltross for at han var frontens sjef. Det kan jo tenkes at det var en særskilt avdelingssjef for disse slags forbrytelser.

Hvem var så det?

Hadde han generalfullmakt til å likvidere o.s.v. etter eget skjønn? Det er vel sannsynlig at Pål Berg som alle vi andre fulgte med i de forbrytelser som hans folk begikk uten at han grep inn. Det var ille nok. Det er mulig at forslag til likvideringer ble sendt Nygårdsvolds regjering til godkjenning. Såvidt jeg forstod av ovennevnte rettssak ble dette gjort for overlærer Haugs vedkommende. Men

selvfølgelig hadde denne regjering ingen myndighet til å la folk drepe uten etter lov-mål og dom. Det er forbudt i grunnloven. Det er da også sannsynlig at likvidasjoner som regel ble gjort uten innhentet samtykke av Kongen i statsråd.

Høyesterettsdommer Ferdinand Schjelderup, som var et fanatisk medlem av fremmedfronten, har skyldt på sine og andres tynnslette nerver. Hertil vil jeg si at en høyesterettsdommer bør være en så pass sterk personlighet og ha så høy moral at han kan bevare sin ro og rettferdighetssans under hvilke som helst omstendigheter. Høyesterettsdommere bør i det hele tatt ikke blande seg i politikk, særlig ikke under urolige samfunnsforhold. Deres høye kall påbyr dem å bevare sin kaldblodighet og objektivitet således at de kan dømme riktig når et mulig rettsoppgjør kommer. Hverken Pål Berg, Erik Solem eller Ferdinand Schjelderup burde ha deltatt i det såkalte «rettsoppgjør» etter okkupasjonen.

Det har i det hele tatt vært trist å se at personer i de høyeste stillinger i samfunnet så lett taper likevekten under ekstraordinære forhold, således at de moralsk og karaktermessig ikke er stort bedre enn mannen i gata.

Ottar Huuse.

Eventyret om Solbris

300 sider — Rikt illustrert

Kr. 13.— innb.

Portofritt ved forskudd

Et lite restopplag selges nå ut. Hvis De ennå ikke har den må De benytte anledningen.

Restopplaget selges av
Sverre Jacobsen
Ilseng

McChartyismen . . .

(Forts. fra side 1.)

wyn-Mayers folk Al Lichtmann fikk i oppdrag å forberede innspillingen, i den tro at herr Mayer virkelig mente at filmen skulle være overensstemmende med bokens handling. Filmen skulle ha titelen RED DANUBE) Det døde Donau), og arbeidet var i god gjenge da en av Hollywoods rødeste røde, Dore Schary overtok stillingen som produksjons-sjef.

Og så ble det sving på sakene. Manuskriptet ble «revidert» med den følge at da Lichtman fikk se det nye utkastet var det blitt «rødt». Det vil si brutaliteten og grusomheten ble ikke lenger begått av sovjetrusserne, men av fascistene! Samtidig som snille kommunister gjorde sitt beste for å verne Wiens befolkning mot den «fascistiske terror». Lichtman og andre lojale amerikanere var i opprør. Men det hjalp ikke. Lichtman måtte gå og Schary overtok.

Saken ble imidlertid kjent, og store anti-kommunistiske organisasjoner, som lenge hadde vært i liden for å bekjempe kommunistpropagandaen fra Hollywood, truet med å gå til aksjon for å få M. G. M. boikottet av publikum. Framstående journalister truet med å slå opp affæren i sine aviser. Boikotten fra det store publikum hadde allerede lenge hatt skjebnesvangre økonomiske følger, både for produsentene i Hollywood og kinolokalene. Og da utsikten til økonomisk tap er det eneste argument som virker i slike kretser, måtte Mayer og Schary gjøre retrett dennegangen.

Schary gjorde helomvending og tok til nåde igjen Lichtmanns opprinnelige manuskript, i håp om å dempe den stadig mere truende publikums-boikott.

Og således opplevde man det uventede å se en anti-kommunistisk film fra selveste Metro-Goldwyn-Mayer (MGM) selskapet, en film som i stedet for å fråse i fantasiberetninger om «nazistisk grusomhet» ga oss et innblikk i den faktisk eksisterende røde terror.

Men det har ikke utviklet seg til noen vane.

Hotell Britannia

DRAMMEN

Benytt
HÅNSKOMAKEREN
i Neberggt. 15 - Oslo

Overrettssakfører
Ketil Harnoll

Munkedamsv. 5, Oslo
Tlf. 42 21 30

O.r.sakfører

SOLVEIG STANG

Alm. praksis.

Bokføring. Mangfoldiggjøring
(Stensilering).

Konferanse etter avtale.
Tlf. 37 96 26, Bentsebrugt. 16c.
oppg. A. II. Oslo.

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 36 99

Tannlæge

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

Ny, viktig bok
om rettsoppgjøret

C. H. Benneche:

**LANDSSVIKOPPGJØRET
OG MEG**

.... Kritikk og protest

150 sider, kr. 10.—.

En ny, kritisk, juridisk, saklig utredning av rettsoppgjøret og dets forhistorie, med støtte i opplysninger fra sorenkrivner Benneches egen sak.

STORE BJØRN
Box 4052, Oslo.

FOLK OG LAND

Utkommer i Oslo

Redaksjon: Postboks 1407, Oslo
Telefon 55 76 56

Ekspedisjon: Kiarschowsgt. 5,
Oslo — Telefon 37 76 96

Løssalgpris: 40 øre

Abonnementspriser:

Kr. 16, pr. år, kr. 8, pr. halvår
Sverige, Danmark: Kr. 20, pr. år,
kr. 10 pr. halvår

Utlandet forøvrig: Kr. 24, pr. år,
kr. 12 pr. halvår

I nøytralt omslag kr. 30,— pr. år
kr. 15,— pr. halvår

Annonsepris: 32 øre pr. millimeter
over en spalte

Bruk postgiro nr. 16450

Sambandstrykkeriet A/S — Oslo

Trygve Engen:

Jeg er ingen landssviker

Krøniken om førkrigstidens, krigstidens og etterkrigstidens
hendinger, slik vi så dem.

Eget forlag, *Straumholmen*

Pris kr. 11.— til F. rb. giro 15028

- Billig god mat -

NYSALTA UER leveres nu i heltønner, halvtønner og kvarttønner til handlende og forbrukere. Kvarttønner selges forbrukere for kr. 45.— 25 kg. netto. I halvtønner 50 kilo kr. 75.00 — heltønner kr. 140.—, handlende engrospris.

OTTO OTTESEN-HAVNERAAS A/S

Telef. 1630 - Kristiansund N.